

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 30 de maig del 2019.

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del magistrat Sr. Albert ANDRÉS PEREIRA, que ho és del Tribunal Superior de Justícia, i els magistrats Sr. Vincent ANIÈRE i del Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 20.7.18 el Batlle va dictar Aute i va decidir :

“Primer.- No donar lloc a la petició de suspensió del present procediment per raó de prejudicialitat civil, formulada per la representació processal de l'Hble. Comú de La Massana per escrit de data 16 de març del 2.018.

Segon.- Reservar la decisió relativa a la imposició de les costes processals a la Sentència que posi fi al present procediment.

Tercer.- Notificar la present resolució judicial a les parts interessades.”

II.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal del Comú de La Massana i, en virtut dels arguments que exposa en el seu escrit de conclusions de data 9.11.18, demana que s'estimi el recurs d'apel·lació, revocant l'Aute del 20.7.18 i es doni lloc a les pretensions de la part estimant la qüestió de prejudicialitat civil plantejada pel comú de les actuacions de l'expedient 6000072/2018 respecte dels autes 6000436/2017 i 4900007/2014, i es suspengui la tramitació del procediment principal fins a la resolució definitiva dels autes 6000436/2017 i 4900007/2014, i s'imposi a la Sra. M. B. M. les costes

causades en ambdues instàncies, de la qüestió prejudicial plantejada, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

Altrament, i a efectes probatoris adjunta un aute dictat per Tribunal de Batlles en data 23.7.18 en el marc de les actuacions 60000436/2017.

III.- La representació processal de la Sra. M. B. M. per escrit de contesta a les conclusions de data 29.11.18 sol·licita que es desestimi íntegrament el recurs d'apel·lació presentat, confirmant l'Aute de data 20.7.18, fent imposició a la part recurrent del pagament de les costes processals de la segona instància, inclosos els honoraris de procurador i advocat.

IV.- Per Aute d'aquesta Sala de data 4.4.19, el Tribunal decidí :

“Primer.- No donar lloc a les pretensions probatòries sol·licitades per representació processal del Comú de La Massana mitjançant el seu escrit de conclusions presentat en tràmit d'apel·lació.”

Ha actuat com a magistrat ponent el Sr. Carles CRUZ MORATONES.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- En aquest incident es debat sobre si existeix causa de suspensió del procediment d'instància per concorre una situació de prejudicialitat civil.

El tribunal d'instància considera que no existeix tal causa de suspensió i la part defenent que la va plantejar insisteix en la petició de suspensió.

SEGON.- Coneix la Sala la situació dels conflictes que es ventilen en els procediments 6000436/2017 i 4900007/14 perquè hem resolt per Aute de 28.3.19 (TSJC 400/18) una petició d'acumulació del segon (més antic) al primer.

Així en el procediment ordinari **6000436/2017** (que es va iniciar amb número 7000129/16) és tracta d'una múltiple pretensió de la Sra. M. M. M. (i posteriorment per la successió la seva filla M. B. M., la qual també accionava com a usufructuària) que consistia en una acció declarativa de domini sobre determinades finques i acumulada a ella una declaració de

nul·litat parcial de diversos contractes d'arrendament i una acció de reclamació de quantitat, així com diverses mesures accessòries. La demanda es dirigia front el germà i oncle de les agents originàries, Sr. A. M. M., contra el Sr. F. F.V. i contra el Comú de La Massana. La sentència que es dicti en aquest procediment tindrà efectes de cosa jutjada quan sigui ferma.

En canvi, en el procediment abreujat número **4900007/14**, la mateixa Sra. M. M. M. instava una demanda de terceria de domini (a la que acumulava una demanda de quantitat sobre les rendes) que estava connectada amb una executòria de títols judicials instada pel Sr. F. V. contra A. M. M. número 001-5/2009. És a dir, que es tracta d'un procediment incidental a una executòria de títols judicials en els quals hi ha un creditor (Sr. F. V.) emparat per una resolució judicial ferma que condemna a pagar al Sr. A. M. M.. La sentència que es dicti en relació a la demanda de terceria de domini no té efectes de cosa jutjada.

Per contra, en el present procediment **6000072/2018** es demana en la pètica de la demanda interposada en el dia 8.2.18 per la Sra. M.B. M. contra el Comú de La Massana es sol·licitava que es dictés sentència declarant:

- a) *Declarant extingits els contractes d'arrendament de 14 de novembre de 1997 i de 16 de desembre de 1999 per expiració del termini d'arrendament convingut per les parts contractants;*
- b) *Condemnant a la part arrendatària, a deixar **les parcel·les de terreny arrendades**, lliures buides i expedites a disposició de **l'arrendadora i única propietària** de la mateixa Sra. Montserrat Badia i Morell;*
- c) *Condemnant la part defenent a que honori la totalitat del deute corresponent al preu de renda anyal pactat actualitzat que esdevingui en concepte d'indemnització de danys i perjudicis per ocupació indeguda, des de la data d'avui i fins el moment de l'efectiu llançament dels llocs arrendats, i el retorn de la possessió **a la part arrendadora i única propietària de la cosa arrendada**, la Sra. M.B. i M.;*
- d) *Condemnant al demandat a abonar els interessos guanyats des de la data de la contesta de la demanda fins que el deute sigui totalment liquidat;*
- e) *imposant-li, d'altra banda, a la part demandada el pagament íntegre de les costes judicials que es produeixin, així com el pagament de les despeses extrajudicials causades pels honoraris de procurador i de l'advocat i que seran acreditades en període d'execució de Sentència."*

Finalment en el present procediment **2000063/2018** es demana en la pètica de la demanda interposada per la Sra. M. B. M. en la que la part agent sol·licitava que "es dictés sentència declarant extingits els contracte

d'arrendament del **giny mecànic telecabina** de 14 de novembre de 1997 i el contracte de **servitud** del mes de juliol de 1997 per expiració del termini d'arrendament convingut per les parts contractants, condemnant a l'Hble. Comú de La Massana a retornar la possessió de la cosa arrendada, **a l'arrendadora i única propietària de la mateixa**, Sra. M. B. M., condemnant a la part defenent a que honori la totalitat del deute que esdevingui en concepte de preu de lloguer anyal actualitzat meritat des de la data de presentació de la demanda i fins el moment de l'efectiu llançament dels llocs arrendats, i el retorn de la possessió de la cosa arrendada **a la part arrendadora i única propietària de la cosa arrendada**, condemnant al demandat a abonar els interessos legals guanyats des de la data de contesta a la demanda i fins que el deute sigui totalment liquidat i imposar a la defenent el pagament íntegre de les costes judicials que es produeixin així com els pagament de les despeses extra-judicials causades pels honoraris de procurador i advocat”.

Ja em resolts en resolució del rotlle TSJC 276/18 la mateixa qüestió que en el present.

TERCER.- Establert l'abast i contingut de cada procediment, hem de resoldre si existeix causa de suspensió per prejudicialitat civil. Recordem que en l'Aute de 9.6.16 (TSJC 306/15) dèiem que: “Aquesta Sala ja ha tingut ocasió de pronunciar-se respecte de l'admissió de la prejudicialitat civil en l'ordenament jurídic andorrà. En aquest sentit, tant l'Aute de 23-12-2010 com el de 31-05-2011, si bé posen de relleu que la Llei Qualificada de la Justícia solament fa esment a la prejudicialitat penal, s'ha d'admetre també la prejudicialitat civil quan **“en consonància amb la doctrina ja establerta per aquesta Sala en el seu Aute de 23-12-2010, la finalitat que cerca la prejudicialitat civil rau en que per a la resolució d'un litigi esdevé adequada la resolució d'una qüestió o extrem d'un altre litigi. I en el cas que ens ocupa, al marge que no s'escau la identitat objectiva i subjectiva que predica la part recurrent, sinó que és suficient que la resolució del litigi requereixi que un extrem o qüestió que s'està dilucidant en un altre procés sigui resolt”**”.

I exactament és el que esdevé respecte el procediment 6000436/2017. Com hem subratllat en transcriure la pètica de la demanda en el present procediment, no només la Sra. B. M. pretén l'extinció dels contractes d'arrendament de les parcel·les per expiració del termini pactat sinó que també demana que se li retorni la possessió i el pagament de les rendes de lloguer com a única arrendadora i propietària i això és el que cal resoldre en el procediment esmentat per saber si és única arrendadora i propietària o és coarrendadora i copropietària juntament amb el seu oncle Antoni. D'aquí que esdevingui necessari i convenient esperar a la resolució d'aquest debat, abans de procedir a donar per suposat que és

“única arrendadora i propietària”. En conseqüència el recurs ha de ser estimat en aquest extrem i restar en suspens fins que el procediment 6000436/2017 sigui resolt per sentència ferma.

Però no pot prosperar la suspensió a l'espera de que es resolgui la tercera de domini tramitada en l'expedient 4900007/2014 perquè com ja hem resolt en l'Aute de 28.3.19 ja esmentat hem denegat l'acumulació dels més antic al més modern i ho dèiem en aquests termes que reproduïm perquè el Comú de La Massana no era part en aquell rotlle:

“Per tant, es constata que la naturalesa i efectes de cada procediment són diferents. En el declaratiu seguit pels tràmits d'un ordinari es tracta d'un procediment principal que te per objecte la declaració de propietat sobre determinat bé, amb les conseqüències jurídiques corresponents (procediment principal). Per la seva banda, la tercera de domini té per finalitat aixecar un embargament sobre un bé que no forma part del patrimoni del deutor i que, per la raó que sigui s'està executant com si fos d'ell. Es tracta d'un procediment incidental a un procés d'execució de títol judicial o no judicial que resta en suspens, mentre es procedeix a decidir sobre la petició del tercerista. Si aquest té un títol que permet concloure que n'és el propietari (la STJC de 22.1.2004 número 2147 diu “En definitiva, de la prova practicada no es pot obtenir una prova plena del domini de l'agent sobre la parcel·la 148, i aquesta acreditació constitueix un dels pressupòsits necessaris per al triomf de la tercera de domini, d'acord amb la jurisprudència d'aquesta Sala”), s'aixecarà l'embargament i el creditor no podrà executar el seu crèdit contra el bé afectat.

En el present cas, ja veiem que ni el propi tercerista té segur que la seva demanda de tercera de domini pugui prosperar perquè dos anys més tard (després de la contesta de la part defenent) interposa una demanda declarativa del domini sobre els mateixos béns que han estat objecte d'arrendament, les rendes del qual en el seu 50% (les atribuïdes al deutor Sr. A. M. M.) han estat embargades pel creditor en l'executòria de títol judicial.

Aleshores, en tractar-se de processos de naturalesa diferent perquè les seves finalitats també ho són, que no tenen els dos força de cosa jutjada (només la pot tenir el declaratiu ordinari interposat en 2016), no poden haver sentències contradictòries. I afegirem -com argument de reforç, que ni es demana l'acumulació del procediment més antic (el de la Secció Civil 4 de l'any 2014) ni podria ser-ho perquè és un procediment incidental, ni es tramiten pel mateix procediment (un, abreujat i l'altre, ordinari), ni seria admissible que una execució de sentència pogués ser neutralitzada per un declaratiu posterior, cosa que atemptaria contra el dret a la tutela judicial i a la seguretat jurídica del creditor. Si es dones lloc a aquesta possibilitat, les executòries es veurien fàcilment suspeses a l'espera del resultat ferm del declaratiu posterior.

En conclusió, cal donar la raó a la part apel·lant i revocar l'Aute impugnat en no ser possible l'acumulació que s'ha acordat."

Afegirem que el present procediment 6000072/2018 tampoc es veurà afectat pel que es decideixi en la tercera de domini per les mateixes raons que en l'ordinari 6000436/2017, és a dir, que es tracta de procediments de diferent naturalesa i efectes, doncs la sentència de tercera de domini no tindrà efectes de cosa jutjada perquè el Comú ni tan sols és part en ella, i únicament servirà per aixecar l'embargament per part del Sr. F. V. de la meitat de les rendes dels contractes d'arrendament atribuïdes al Sr. A. M.. Això fa que la pretensió de suspensió a l'espera del resultat definitiu i ferm de la tercera de domini no pugui prosperar.

QUART.- L'èxit parcial del recurs s'ha de traduir, en matèria de costes processals, en la no imposició de les costes d'aquesta alçada (arg. Novel·la 82, cap. X).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR PARCIALMENT el recurs interposat per la representació processal del comú de La Massana contra l'Aute del Batlle de data 20 de juliol de 2018 que revoquem parcialment **en el sentit de que procedeix la suspensió del present procediment per prejudicialitat civil fins la resolució definitiva i ferma del procediment 6000436/17.**

No fem pronunciament sobre costes de cap de les dues instàncies.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-